

پایه :	۳	موضوع :	قرآن ۳
تاریخ :	۹۲/۰۳/۱۲	ساعت :	۸

پاسخنامه مدارس شهرستان

نام کتاب: گزیده تفسیر نمونه «سوره‌های اعراف، انفال و ابراهیم»

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. «فَأَذِّنْ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَرْبَعَةٌ لَعَنَ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ» (اعراف/۴۴)، بنابر تفسیر مشهور، مراد از «مُؤَذِّنٌ» چه کسی است؟ ب ۴۶
- ا. رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) ب. امیر مؤمنان علی (علیه السلام) ج. جبرئیل د. اسرافیل
۲. «أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ» (اعراف/۹۹)، منظور از «مکر الهی» چیست؟ ا ۷۰
- ا. عذاب‌ها و بلاهای ناگهانی ب. جهنم
- ج. روز قیامت و حسابرسی گناهان د. زندگی مرفه و غافل شدن از یاد خدا
۳. «وَأَتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً» (انفال/۲۵)، «فتنه» در آیه اشاره به چه دارد؟ ب ۱۴۰
- ا. شرک و بی دینی ب. بلاها و مصیبت‌های اجتماعی فراگیر
- ج. سرپیچی از شرکت در جهاد د. گناهان فردی
۴. «إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ الْأَبْصَارُ» (ابراهیم/۴۲)، وضعیت کفار در روز قیامت چگونه توصیف شده است؟ د ۴۹۹
- ا. پشیمانی از کفر، در چشم‌هایشان قابل تشخیص است ب. نگاهشان را از شرم به زیر می‌اندازند
- ج. بصیرت و فهم از آن‌ها گرفته می‌شود د. چشم‌هایشان از وحشت به نقطه‌ای دوخته می‌شود

سؤالات تشریحی:

* فَمَا كَانَ دَعْوَانَهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بِأَسْتَأْذِنًا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ (اعراف/۵)

۱. آیه را ترجمه کرده، بنویسید آیا بعد از نزول عذاب، اعتراف گناه‌کاران فایده دارد؟ چرا؟ ۲۴

آنها هنگامی که گرفتار عذاب می‌شوند فریاد می‌زنند: ما ستمگر بودیم. اعتراف بعد از نزول عذاب فایده‌ای ندارد، زیرا این اعتراف اجباری و اضطراری بوده و کمترین نشانه‌ای از انقلاب روحی در آن نیست.

* ثُمَّ لَا يَتَبَنَّهُمْ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ (اعراف/۱۷)

۲. در روایت امام باقر (علیه السلام) پیرامون تفسیر کمین‌گاه‌های شیطان در این آیه، «مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ»، «مِنْ خَلْفِهِمْ»، «عَنْ أَيْمَنِهِمْ»، «عَنْ شَمَائِلِهِمْ» به چه اموری تفسیر شده است؟ ۲۸

«مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ» ج. آخرت را در نظر انسان، سبک جلوه می‌دهد

«مِنْ خَلْفِهِمْ» ج. انسان را به گردآوری اموال و بخل از پرداخت حقوق واجب دعوت می‌کند

«عَنْ أَيْمَنِهِمْ» ج. امور معنوی را با شبهات، ضایع می‌کند

«عَنْ شَمَائِلِهِمْ» ج. لذات مادی و شهوات را در نظر آن‌ها جلوه می‌دهد

* إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ. (اعراف/۵۴)

۳. ا. منظور از خلق جهان در شش روز چیست؟ ب. «اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ» کنایه از چه امری است؟ ۵۱-۵۰

ا. با توجه به مفهوم وسیع کلمه «ایام»، ایام به معنای «دوران‌ها» به کار می‌رود، یعنی خلق جهان آفرینش در شش دوران متوالی بوده است، هر چند این دوران‌ها گاهی به میلیون‌ها سال بالغ گردد ب. استواء بر عرش کنایه از احاطه کامل پروردگار و تسلط بر تدبیر جهان است.

* وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ * وَأَمَلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ. (اعراف/۱۸۳-۱۸۲)

۴. با توجه به آیه بنویسید «تاخیر کیفر الهی» نشانه چیست؟ ۱۱۳-۱۱۲

تاخیر کیفر الهی دلیل بر پاکی و درستی گناهکاران یا ضعف پروردگار نیست، و ناز و نعمت‌هایشان را نباید نشانه تقرب به پروردگار بدانند، چه بسا این امور مقدمه عذاب تدریجی خدا باشد، خدا آن‌ها را بالا برده نعمت می‌دهد تا غافل شده و در نهایت با مجازات الهی توبیخ می‌گردند.

* يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ. (انفال/۱)

۵. ا. «انفال» چیست؟ ب. دستورات خداوند به مؤمنین در این آیه را بنویسید. ۱۲۶-۱۲۵

ا. انفال تمام اموالی است که مالک خصوصی ندارد ب. تقوا پیشه کنید، خصومت‌هایی که در میان شما است اصلاح نموده، برادرانی را که با هم ستیزه کرده‌اند آشتی دهید، اطاعت خدا و پیامبرش را نمایید.

* الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ

وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ. (اعراف/۱۵۷)

۶. دلایلی را که برای اثبات نبوت در آیه وجود دارد، به اختصار ذکر کنید. ۹۶-۹۵

۱. پیامبر امی بود ولی قرآن با این عظمت آورد ۲. دلایل نبوتش در کتب آسمانی پیشین وجود دارد ۳ و ۴. محتوای دعوتش با عقل و فطرت هماهنگ است ۵. از طرف خداست لذا غل و زنجیرها را از مردم باز کرد در حالی که اگر برای نفع شخصی بود آنان را در بی خبری نگاه می‌داشت.

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ تَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ. (انفال/۲۹)

۷. با توجه به آیه، چهار نتیجه تقوا و پرهیزکاری را تبیین نمایید. ۱۴۳

۱. نورانیت و روشن بینی خاصی می‌بخشد که بتوان حق را از باطل تشخیص داد ۲. گناهان شما را می‌پوشاند ۳. مشمول آمرزش او می‌شوید ۴. پادشاه‌های فراوان دیگری در انتظار شماسست که جز خدا نمی‌دانند.

* مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَّا يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ. (ابراهیم/۱۸)

۸. در آیه شریفه، اعمال کفار به چه چیزی تشبیه شده است؟ ۴۸۷

چنان‌که خاکستر در روز طوفانی چنان پراکنده می‌شود که کسی قدرت جمع کردن آن را ندارد، کفار نیز قادر نخواهند بود کم‌ترین فایده‌ای از آن‌چه انجام داده‌اند به دست آورند.

۹. فقرات زیر، چه دستوراتی در خصوص «امر جهاد» را بیان می‌کند؟ ۱۵۵-۱۵۴

ا. إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا (انفال/۴۵) ج. دشمنان را که دیدید، ثابت قدم بمانید.

ب. وَلَا تَنْزِعُوا فِتْفَشُلُوا (انفال/۴۶) ج. از پراکندگی و نزاع پرهیزید تا سست نشوید.

ج. وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا (انفال/۴۷) ج. مانند ابوجهل نباشید که از سرزمینش از روی غرور و هوا پرستی خارج شده. از کارهای ابلهانه و غرور آمیز پرهیزید.